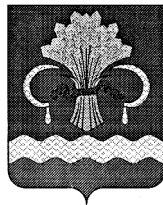

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
МАМАДЫШСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул. М.Джалиля, д.23/33, г. Мамадыш,
Республика Татарстан, 422190

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
МАМАДЫШ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫНЫҢ БАШКАРМА
КОМИТЕТЫ
М.Жәлил ур, 23/33 й., Мамадыш ш.,
Татарстан Республикасы, 422190

Тел.: (85563) 3-15-00, 3-31-00, факс 3-22-21, e-mail: mamadysh.ikrayona@tatar.ru, www.mamadysh.tatarstan.ru

Постановление
№ 40

Карар
от «03» 02 2023 г.

«2023-2024 елларга Татарстан
Республикасы Мамадыш муниципаль
районында юл хәрәкәте иминлеген
арттыру» максатчан программасы
турында

РФ Хөкүмәтенен «2018-2024 елларга Россия Федерациясендә юл хәрәкәте иминлеге стратегиясен раслау турында» 2018 елның 8 гыйнварындагы 1-р номерлы боерыгын үтәү йөзеннән, «2013-2020 елларда юл хәрәкәте иминлеген арттыру» Федераль максатчан программасы турында» 2013 елның 3 октябрәндәге 864 номерлы РФ Хөкүмәте карары, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2014 – 2025 елларга Татарстан Республикасында жәмәгать тәртибен тәмин итү һәм җинаятьчелеккә каршы тору дәүләт программасын раслау турында» 2013 елның 16 октябрәндәге 764 нче санлы карары, «Татарстан Республикасында юл хәрәкәте иминлеген арттыру, юл – транспорт һәлакәтләрен киметү һәм алардан килгән авыр зыян нәтижәләрен киметү буенча чараларны гамәлгә ашыру турында» 2021 елның 17 декабрәндәге 1150 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары нигезендә Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Башкарма комитеты к а р а р б и р э:

1. «2023-2024 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районында юл хәрәкәте иминлеген арттыру» максатчан программасын (алга таба – программа) расларга. (1 нче Кушымта).

2. Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы финанс-бюджет палатасына район бюджетын һәм капитал кертемнәр программасын формалаштырганда Программа чараларын тормышка ашыру өчен акча карарга.

3. Әлеге карарны Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә һәм Мамадыш муниципаль районының рәсми сайтында Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматы рәсми порталында бастырып чыгарырга.

4. Әлеге карарның үтәлешен үз контролемә алам.

Житәкче

О.Н.Павлов

Татарстан Республикасы
Мамадыш муниципаль районы Башкарма
комитетының
«03» 02 2023ел, № 40 карарына 1
номерлы кушымта

ПРОГРАММАНЫҢ ПАСПОРТЫ

Программаның исеме	«2023-2024 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районында юл хәрәкәте иминлеген арттыру» максатчан программасы
Программа эшләү өчен нигезләр	РФ Хөкүмәтенен «2018-2024 елларга Россия Федерациясендә юл хәрәкәте иминлеге стратегиясен раслау турында» 2018 елның 8 гыйнварындагы 1-р номерлы боекы, «2013-2020 елларда юл хәрәкәте иминлеген арттыру» Федераль максатчан программасы турында» 2013 елның 3 октябрдәгә 864 номерлы РФ Хөкүмәте карары, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2014 – 2025 елларга Татарстан Республикасында жәмәгать тәртибен тәмин итү һәм жинаятьчелеккә каршы тору дәүләт программасын раслау турында» 2013 елның 16 октябрдәгә 764 нче санлы карары, «Татарстан Республикасында юл хәрәкәте иминлеген арттыру, юл – транспорт һәлакәтләрен киметү һәм алардан килгән авыр зыян нәтижәләрен киметү буенча чараларны гамәлгә ашыру турында» 2021 елның 17 декабрдәгә 1150 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары
Программаның Дәүләт Заказчысы	Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаны төп эшләүчеләр	Мамадыш муниципаль районы Башкарма комитетының юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү комиссиясе, район башкарма комитетының инфраструктура үсеше бүлеге, Мамадыш шәһәре Башкарма комитеты, «Район Башкарма комитетының мәгариф бүлеге» МКУ
Программаның максаты һәм бурычлары	- максат булып, 2017 ел белән чагыштырганда, 2024 елга юл-транспорт һәлакәтләреннән үлем-китемне 5 кешегә (3.5 тапкыр) киметү тора; - бурычлар булып түбәндәгеләр тора: 1. Юл хәрәкәтендә катнашучыларның үз-үзен тотышын кискәтү. Юл хәрәкәте өлкәсендә хокук бозуларга карата тискәре мөнәсәбәт формалаштыру максатында пропаганда системасын булдыру;

	<p>2. Балаларны юлларда һәм урамнарда куркынычсызлык кагыйдэләренә өзлексез өйрәтү системасын булдыру. Балаларда юлларда үз-үзеңне тоту күнекмәләрен формалаштыру. Балаларның юл-транспорт травматизмын киметү.</p> <p>3. Юл хәрәкәте иминлеге торышына социаль һәм икътисадый факторларның йогынтысын анализлау</p> <p>4. Юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләргә ярдәм күрсәтүнең заманча системасын үстерү;</p> <p>5. Машина йөртү культурасын күтәрү;</p> <p>6. Транспорт чаралары белән идарә итүгә хокук алу өчен машина йөртүчеләрне эзерләү таләпләрен һәм мондый эзерлекне башкаручы автоматәпләргә карата таләпләрне арттыру</p> <p>7. ТР Мамадыш муниципаль районында транспорт һәм жәяүлеләр хәрәкәтен оештыруны камилләштерү.</p> <p>8. Юллардагы авария хәлендәге участокларны бетерү.</p>
<p>Программаның максатчан индикаторлары һәм күрсәткечләре</p>	<p>- юл-транспорт һәлакәтләрендә һәлак булган кешеләр саны;</p> <p>- юл-транспорт һәлакәтләрендә һәлак булган балалар саны;</p> <p>- социаль куркыныч (юл-транспорт һәлакәтләрендә һәлак булучылар саны, 100 мең кешегә);</p> <p>- транспорт куркынычы (юл-транспорт һәлакәтләрендә һәлак булучылар саны, 10 мең транспорт чарасына)</p>
<p>Программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары</p>	<p>2023-2024 еллар</p>
<p>Еллар һәм чыганаclar буенча бүлөп бирелгән программаны финанслау күләме</p>	<p>Программаны финанслауның гомуми күләме 69,300 млн. сум тәшkil итә:</p>
<p>Программаны тормышка ашыруның көтелгән соңгы нәтижәләре һәм социаль-икътисадый нәтижәлелек күрсәткечләре</p>	<p>- һәлакәтләр, шул исәптән балалар катнашында, 2024 елга кадәр, 2017 ел белән чагыштырганда, 3 кешегә (14,6 процент);</p> <p>- 2024 елга социаль куркынычны 2017 ел белән чагыштырганда 3.5 тапкырга киметү;</p> <p>- 2024 елга транспорт белән куркынычны 2017 ел белән чагыштырганда 21,4 процентка киметү.</p>

I. ПРОГРАММА ЮНЭЛДЕРЕЛГЭН ПРОБЛЕМАНЫҢ ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ.

Мамадыш муниципаль районында автомобиль транспорты белән бәйләү юл хәрәкәте куркынычы проблемасы соңгы ун елда жәмгыятьнең юл хәрәкәте ихтыяжларына туры килмәвә, юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү системасы эшчәнлегенә нәтижелелеге житезлек булмавы һәм юл хәрәкәтендә катнашучыларның бик түбән дисциплинасы аркасында аеруча кискенләште.

Юл-транспорт һәлакәтләре юл хәрәкәте кагыйдәләрен тупас бозу нәтижәсендә килеп чыга, бу исә бик авыр нәтижеләргә китерә. Кызганычка каршы, машина йөртүчеләр үзләре экстремаль ситуациялар тудыра, бу юл-транспорт һәлакәтләре санының артуына китерә, шул исәптән юл хәрәкәтендә катнашучылар һәлак була һәм имгәнә торган аеруча авыр нәтижеләргә китерә. Транспорт белән идарә итү, тизлек режимын үтәмәү, тиешле булмаган урында юл аркылы чыгу, каршы як полосага чыгу, интервалны үтәмәү кебек юл бозулар саны да кимеми, үзгәрешсез кала.

Авариялелек белән катлаулы хәл һәм киләчәктә хәлләрнең начараюына тенденцияләр булу күп очракта түбәндәге сәбәпләр белән аңлатыла:

- халыкның даими рәвештә арта баручы мобильлеге;
- жәмәгать транспортында пассажирлар йөртүне киметү һәм шәхси транспортта пассажирлар йөртүне арттыру;
- автомобильләр санын арттыру һәм урам-юл чөлтәрен озынайту арасындагы заманча транспорт агымнарына исәпләнмәгән диспропорция;
- юл хәрәкәтендә катнашучыларны юл хәрәкәте куркынычсызлыгы таләпләренә битараф булуы;
- жәмгыять тарафыннан юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү буенча чараларга тиешле ярдәм күрсәтелмәү;
- юл хәлен бәяләүдә хаталарга китерә торган машина йөртүчеләрне эзерләүнең житезлек дәрәжәдә булмавы;
- транспорт чаралары белән идарә итү вакытында йөртүчеләрнең канәгатьләнмәслек дисциплинасы, игътибарсызлыгы һәм саксызлыгы;
- юл хәрәкәте иминлеге чараларын техник яктан тәмин итүдәге житезсезлекләр, беренче чиратта, юл хужалыгының техник дәрәжәсенә туры килмәвә;
- юл хәрәкәтен оештыру чаралары заманча таләпләргә җавап бирми;

Хәзерге вакытта Мамадыш районында урамнарның һәм жирле эһәмияттәге юлларның озынлыгы 640,7 км тәшкил итә, шул исәптән каты өслекле – 424,2км. А/б өслекле автоюллар өлеше 20.2% тәшкил итә.

Юл хәрәкәтен җайга салу 1365тән артык юл билгесе һәм күрсәткечләр белән башкарыла.

Транспорт паркы күләмен арттыру, торақ массивларның мәйданын киңәйтү юл хәрәкәте иминлеге проблемасын иң беренче чиратта хәл итү бурычын куя.

Соңгы елларда автопарк санының тиз үсүе һәм юл хәрәкәтенә яңа йөртүчеләрне һәм кеше ташучыларны күпләп керту юл хәрәкәте шартларының характеристикаларының үзгәрүенә һәм катлаулануына китерде: транспорт агымнарының тыгызлыгы артты, Мамадыш шәһәрендә һәм районның территориаль юлларында хәрәкәт интенсивлыгы артты.

Урам-юл челтәренең геометрик параметрларында транспорт санының артуы, гомумән алганда, аларның гомуми үткәрү сәләтенең сизелерлек кимүенә китерде. Давыдов, Яңа завод, Домолазов, Азин, Ленин, Жңиңү, Тукай урамнары аеруча көчле машина хәрәкәт итүче урамнар булып торалар.

Мамадыш шәһәре өчен иң мөһим бурычларның берсе-транспорт агымнарын оптимальләштерү, ул нормаль тормыш эшчәнлегә өчен кирәкле транспорт дәрәжәсен тәэмин итәргә, торак пунктның үзәк өлешендәге киеренкелекне киметергә һәм транспорт белән интенсив жәяүлеләр агымнары киселешен бетерергә тиеш. Автомобиль транспорты саны арту сәбәпле, район үзәгендә транспорт чаралары саны, урам-юл челтәренең үткәрүчәнлегә һәм сәүдә һәм административ-ижтимагый үзәкләр янында транспорт чаралары өчен тукталышлар булу арасында диспропорция арта.

Кышкы чорда юл хәрәкәте куркынычсызлыгына жңтди йогынты ясаучы иң мөһим факторларның берсе-урам-юл челтәренең торышы. Юл-транспорт һәлакәтләре статистикасы һәлакәтләрнең 50 процентка якыны юлның тиешле дәрәжәдә булмавы сәбәпле килеп чыгуын күрсәтә. Урамнарның һәм юлларның үткәрү сәләте кими, бу аварияләргә, пассажирлар һәм йөк ташуның нигезсез тоткарлануына китерә.

Анализ күрсәткәнчә, кешеләр үлгән яки тән жәрәхәтләре алган юл-транспорт һәлакәтләренең өчтән бер өлешен жәяүлеләрне бәрдерү тәшкил итә. Бу төрдәге юл-транспорт һәлакәтләренең күбесе көзге-кышкы чорда була. Жәяүлеләрне бәрдерүнең төп өлеше Мамадыш шәһәрендә һәм торак пунктлар аша уза торган магистраль автомобиль юллары участокларында башкарыла. Жәяүлеләрнең жәрәхәтләнүенә китерә торган юл хәрәкәте кагыйдәләрен бозуның төп очраклары билгесез урыннарда юл йөрү өлешенең күчүе булып кала. Иң зур куркыныч-жәяүлеләр кичүе булмаган урыннарда юлларның юл аркылы чыгу урыны. Жәяүлеләр юл хәрәкәте кагыйдәләрен бозуның объектив сәбәпләре булып түбәндәгеләр тора:

- жәяүлеләр өчен кичүләр саны жңтәрлек булмау;
- тукталыш мөйданчыкларының төзелмәве;
- тротуарларның булмавы һәм канәгатыләнәрлек булмавы, тәүлекнең караңгы вакытында аларның яктыртылмавы;
- юл билгеләре чатлары зонасында 2.1 “Төп юл”, 2.4 “Юл бирегез” билгеләре булмау.

Өлегә проблеманы хәл итү өчен торак пунктларның барлык магистраль урамнары буйлап урам яктыртылган ике яклы жәяүлеләр тротуарларын төзекләндерергә кирәк. Иске Комазан, Дүсмәт, Олыяз, Малмыжка, Яңа Комазан, Түбән Шүләнгер, Пойкино авылларында һәм башка торак пунктларда жәяүлеләр өчен тротуарлар кирәк.

Хәзерге вакытта проблемалы мәсьәләләр - транспорт һәм юл хәрәкәте куркынычсызлыгы перспективасын исәпкә алып, торак пунктларны планировкалау һәм төзү; транспорт һәм жәяүлеләр агымнары хәрәкәтен оештыру:

- юл хэрэкэтен жайга салуның техник чараларын камилләштерү;
- юл-урам челтэрен төзеклэндерү һәм карап тоту, юл күперлэрен төзү һәм ремонтлау;

автотранспорт чараларының техник торышы;
- юл-транспорт һәлакәтлэрен кисәтү буенча халык һәм балалар мәктәпкәчә учреждениеләре белән профилактик эш алып бару;

Шулай итеп, әлеге программаны эшләү һәм гамәлгә ашыру зарурлыгы түбәндәге сәбәпләргә бәйле:

- проблеманың социаль-иқтисади кискенлегә;
- проблеманың тармакара һәм ведомствоара характеры;
- федераль дәүләт хакимияте органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары һәм иқтимагый институтлар проблемаларын хәл итүгә жәлеп итү зарурилыгы.

Федераль дәрәжәдәге дәүләт ярдәме Татарстан Республикасында юл хэрэкәте иминлегә проблемаларын нәтижәлерәк хәл итәргә мөмкинлек бирә.

Программа-максатчан методны куллану түбәндәгеләрне тормышка ашырырга мөмкинлек бирәчәк:

юл-транспорт һәлакәтләрә барлыкка килү сәбәплэрен тикшергәндә фәнни потенциалны үстерү һәм куллану, шулай ук юл-транспорт һәлакәтлэрен профилактикалауның нигезлэрен һәм өстенлекле юнәлешлэрен формалаштыру һәм аларның авыр нәтижәлэрен киметү;

юл хэрэкәте иминлеген тәмин итү өлкәсендә Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте башкарма органнары һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлеген координацияләү;

чаралар комплексын, шул исәптән зыян күрүчеләр белән юл-транспорт һәлакәтлэренәң санын киметүче профилактик характердагы чараларны тормышка ашыру һәм юл-транспорт һәлакәтләрә нәтижәсендә һәлак булучылар санын киметү.

II. Программаның төп максатлары һәм бурычлары

Программаның максаты булып юл-транспорт һәлакәтләрә нәтижәсендә үлем очраklarын, шул исәптән 2024 елга, 2017 ел белән чагыштырганда, 5 кешегә (3.5. тапкырга) киметү тора.

Игълан ителгән максатка ирешү юл хэрэкәте иминлеген тәмин итү буенча түбәндәге бер-берсен тулыландыра торган өстенлекле бурычларны билгеләүгә системалы якын килүне күздә тоту:

- ❖ юл хэрэкәте өлкәсендә хокук бозуларга карата тискәре мөнәсәбәт формалаштыру максатында халыкка пропаганда йогынтысы системасын булдыру;
- ❖ балаларда юлда куркынычсызлык күнекмәләрә формалаштыру;
- ❖ машина йөртү культурасын күтәрү;
- ❖ юл-транспорт һәлакәтлэрендә зыян күрүчеләргә ярдәм күрсәтүнең заманча системасын үстерү;
- ❖ транспорт чаралары белән идарә итүгә хокук алуға машина йөртүчеләрне әзерләүгә карата таләпләрне һәм мондый әзерлекне гамәлгә ашыручы автомәктәпләргә карата таләпләрне арттыру.

Программаның бурычлары эшчәнлек юнәлешләренең координацияләнгән системасын булдырырга һәм аларның районда юл-транспорт травматизмын киметү буенча детальләштерә торган чараларын гамәлгә ашырырга, шулай ук аларны тәэмин итәргә мөмкинлек бирәчәк:

- юл хәрәкәтендә катнашучыларның грамоталы, җаваплы һәм куркынычсыз үз-үзләрен тотышы өчен шартлар тудыру;
- ресурслар белән функциональ идарә итү принцибыннан эшчәнлекнең конкрет юнәлешләрен проектлы финанслауга күчү;
- Программа чараларын гамәлгә ашыруга, муниципаль берәмлекләр һәм дәүләтнеке булмаган оешмаларны актив җәлеп итү;
- граждан җәмгыятен җәлеп итеп, барлык кызыксынган яклар катнашында дәүләт, муниципаль һәм хосусый секторларда хезмәттәшлек һәм партнерлык.

Программаның максатларына ирешүне еллар буенча бәяләү Программаның түбәндәге максатчан индикаторларын һәм күрсәткечләрен кулланып гамәлгә ашырыла:

- юл-транспорт һәлакәтләрендә һәлак булган кешеләр саны;
- юл-транспорт һәлакәтләрендә һәлак булган балалар саны;
- социаль куркыныч (юл-транспорт һәлакәтләрендә һәлак булучылар саны, 100 мең кешегә);
- транспорт куркынычы (юл-транспорт һәлакәтләрендә һәлак булучылар саны, 10 мең транспорт чарасына).

III. Программа чаралары исемлеге

Программа чараларын финанслау муниципаль берәмлекләр һәм бюджеттан тыш чыганаclar хисабына гамәлгә ашырыла.

Программаны район бюджеты акчалары исәбеннән финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм чираттагы финанс елына район һәм шәһәр бюджетын формалаштырганда, реаль мөмкинлекләрдән чыгып, билгеләнгән тәртиптә ел саен төгәлләштерелергә тиеш.

2017 елда юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә һәлак булган затлар саны күрсәткеченең эһәмиятен анализлау, әлеге күрсәткечнең юл-транспорт һәлакәтләрен китереп чыгаручы факторлар буенча структур анализ һәм 2024 елга кадәр аварияләр динамикасы фаразлары нигезендә Мамадыш муниципаль районында юл-транспорт һәлакәтләренә бәйле вазгыятьне яхшыртырлык кушымтада бәян ителгән түбәндәге чаралар билгеләнгән:

1. Үлем ихтималы аеруча югары булган юл - транспорт һәлакәтләрен булдырмау.

Әлеге юнәлеш буенча эшчәнлек юл хәрәкәте буенча белемнәр һәм күнекмәләр формалаштыруны, юл-транспорт һәлакәтләренә потенциал китерелә торган хәлләр турында мәгълүмат бирүне, юлларда йөрү культурасын арттыруны, социаль-хокукый нормаларны һәм юлда хокукый нигилизмны санга сукмау фактларына

карата түземсезлек тудыруны, транспорт чараларын йөртүчеләрне эзерләү системаларын камилләштерүне һәм үстерүне, юл хәрәкәте кагыйдәләре таләпләрен үтәүне тәмин итүне күздә тотта.

Юл хәрәкәтендә катнашучыларның куркыныч үз-үзләрен тотышын кисәтү системасын үстерүгә юнәлдерелгән чаралар 1 номерлы кушымтаның I бүлегендә китерелгән;

2. Балаларның юл хәрәкәтендә куркынычсыз катнашуларын тәмин итү. Әлеге юнәлеш буенча эшчәнлек балаларны һәм яшүсмерләрне юл хәрәкәте кагыйдәләренә өйрәтүне, балаларда юлларда куркынычсызлык күнекмәләрен формалаштыруны, балаларның юл хәрәкәтендә катнашу дисциплинасын ныгытуны һәм тикшереп торуну, балаларның юл хәрәкәтендә куркынычсыз катнашу шартларын булдыруны күздә тотта.

Балаларның юл хәрәкәтендә куркынычсыз катнашуларын тәмин итүгә юнәлдерелгән чаралар 1 нче кушымтаның II бүлегендә китерелгән;

3. Юл-транспорт һәлакәтләрендә авыр жәрәхәт алуларның кимүе.

Балаларның юл хәрәкәтендә куркынычсыз катнашуларын тәмин итүгә юнәлдерелгән чаралар 1 номерлы кушымтаның III бүлегендә китерелгән;

4. Юл хәрәкәте иминлеген арттыру буенча эшчәнлек белән идарә итү системасын камилләштерү.

Әлеге юнәлештәге эшчәнлек юл хәрәкәте кагыйдәләрен үтәүне контрольдә тотуның заманча чараларын гамәлгә кертүне, юл хәрәкәтендә катнашучылар тарафыннан юл хәрәкәте кагыйдәләрен автомат режимда эшләүче махсус техник чаралар кулланып, юл хәрәкәте кагыйдәләрен үтәүне тәмин итүне күздә тотта.

Юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү өлкәсендә контроль-күзәтчелек эшчәнлеген камилләштерүгә юнәлдерелгән чаралар 1 номерлы кушымтаның IV бүлегендә китерелгән.

5. Юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләргә ярдәм күрсәтүнең заманча системасын үстерү.

Бу юнәлеш буенча эшчәнлек юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләргә медицина ярдәме күрсәтүнең оперативлыгын һәм сыйфатын тәмин итүне, медицина учреждениеләренең территориаль дәрәжәдә үтемлеген тәмин итүне, юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләргә ярдәм күрсәтүдә катнашучы хезмәтләрне координацияләү дәрәжәсен күтәрүне, юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләргә беренче ярдәм күрсәтү өлкәсенә яңа технологияләр кертүне күздә тотта.

Юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләргә ярдәм күрсәтү системасын үстерүгә юнәлдерелгән чаралар 1 нче кушымтаның V бүлегендә китерелгән;

IV. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программаны ресурслар белән тәмин итүне планлаштырганда финанс-бюджет өлкәсендә төрле дәрәжәләрдәге реаль хәл, аварияләрнең торышы, юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү проблемасының югары икътисадый һәм социаль-демографик әһәмияте, шулай ук федераль ярдәм булганда аны хәл итү мөмкинлеге исәпкә алынды.

Программа чараларын финанслау жирле бюджет һәм бюджеттан тыш чыганаclar хисабына башкарылачак.

Программа буенча финанслауның гомуми күләме 69,300 млн. сум тәшкил итә, шул исәптән:

район бюджеты 69,300 млн. сум.

Юнәлешләр буенча программаны финанслау күләме 3 номерлы Кушымтада китерелгән.

Программа чараларын үтәү түбәндәгеләрне киметергә мөмкинлек бирәчәк:

- һәлакәтләр, шул исәптән балалар катнашында, 2024 елга кадәр, 2017 ел белән чагыштырганда, 3 кешегә (14,6 процент);

- 2024 елга социаль куркынычны 2017 ел белән чагыштырганда 3.5 тапкырга киметү;

- 2024 елга транспорт хәвефен 2017 ел белән чагыштырганда 21,4 процентка киметү.

V. Программаның икътисадый, социаль һәм экологик нәтижәләлеген бәяләү

Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәләлегенә юл хәрәкәтендә катнашучыларның гомерен саклап калудан һәм юл-транспорт һәлакәтләреннән һәм алардан килгән зыянны булдырмаудан гыйбарәт. Программаның нәтижәләлегенә аерым программа чараларының нәтижәләлеген интеграль бәяләү буларак билгеләнә, шул ук вакытта аларның нәтижәләлегенә куелган максатка ирешелгән нәтижәләргә һәм максатчан индикаторларның һәм Программа күрсәткечләренәң әһәмиятенә туры килү-килмәүдән чыгып бәяләнә.

Программаның бюджет нәтижәләлегенә чараларны гамәлгә ашыруның жирле бюджетларның керемнәренә һәм чыгымнарына йогынтысын чагылдыра. Программаны гамәлгә ашыруның социаль-икътисадый нәтижәләлегенә икътисадый һәм финанс күрсәткечләренәң яхшыруын характерлаучы сыйфатлы һәм сан параметрлары, шулай ук демографик хәлнең яхшыруына (үлүчеләр саны, шул исәптән балалар үлеме) йогынты ясаучы күрсәткечләр белән күрсәтелә, программа чараларын тормышка ашыру нәтижәсендә халыкның үлеменнән социаль-икътисадый зыянны киметү.

«2023- 2024 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районында юл хәрәкәте иминлеген арттыру» максатчан программасына 1 нче кушымта

ЮЛ ХӘРӘКӘТЕНДӘ КАТНАШУЧЫЛАРНЫҢ КУРКЫНЫЧ ТӘРТИБЕН КИСӘТҮ СИСТЕМАСЫН ҮСТЕРҮГӘ
ЮНӨЛДЕРЕЛГӘН ЧАРАЛАР (млн. сумнарда)

№ по ФЦП	Чараның исеме	Үтәү вакыты	Гомуми финанслау күләме	Финанслау		Башкару өчен җаваплы затлар	Искәрмә
				жирле бюджет хисабына	бюджеттан тыш чыганаclar хисабына		
1	2	3	4	5	6	7	8
Максат: юл-транспорт һәлакәтләреннән үлүчеләр санын һәм зыян күрүчеләр белән юл-транспорт һәлакәтләре санын киметү							
1. Иң зур үлем ихтималы булган юл-транспорт һәлакәтләрен булдырмау							
1.1.	Юл хәрәкәтендә катнашучыларның юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү өлкәсендә билгеләнгән нормаларның һәм кагыйдәләренең үтәлешен тикшереп торуну тәмин итәргә	2023–2024 еллар	Без материалныx затрат			Мамадыш муниципаль районы башкарма комитетының юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү комиссиясе	

1.2.	ТР муниципаль берәмлекләрендә юл хәрәкәте кагыйдәләрен бозуларны видеофиксацияләү үзәкләрен төзү (модернизацияләү) һәм жиһазлау буенча республика программасында катнашырга һәм аларның эшләвен тәмин итәргә	2023– 2024 еллар	Материаль чыгымнар ыз			Мамадыш муниципаль районы башкарма комитетының юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү комиссиясе	
2. Балаларның юл хәрәкәтендә куркынычсыз катнашуын тәмин итү							
2.1.	Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә һәм башлангыч мәктәптә юл хәрәкәте куркынычсызлыгы күнекмәләрен мәжбүри өйрәнүне кертү	2023– 2024 еллар	Материаль чыгымнар юк			Башкарма комитет, Муниципаль район башкарма комитетының «Мәгариф бүлеге» МКУ	
2.2.	Юл хәрәкәте иминлеген пропагандалау чараларын (мәктәпләрдә почмаклар, юл хәрәкәте куркынычсызлыгы стендларын булдыру, конкурслар, юл хәрәкәте кагыйдәләре буенча викториналар үткәру) тормышка ашыру	2023– 2024 еллар	Материаль чыгымнар юк			Муниципаль район башкарма комитетының «Мәгариф бүлеге» МКУ	
2.3.	«Белем бирү учреждениесенең һәм балалар оешмаларының юл куркынычсызлыгы паспортларын» булдыру һәм яңарту	2023– 2024 еллар	Материаль чыгымнар юк			Муниципаль район башкарма комитетының «Мәгариф бүлеге» МКУ, Мамадыш муниципаль районы башкарма комитетының юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү комиссиясе	

2.4.	Балалар арасында юл-транспорт травматизмын профилактикалау буенча эшне оештыру буенча иң яхшы белем бирү учреждениесендә район конкурсын уздыру	2023–2024 еллар	Материаль чыгымнар юк			Башкарма комитет, Муниципаль район башкарма комитетының «Мәгариф бүлеге» МКУ	
2.5.	Мәктәпләрдә «Юл хәрәкәте иминлеге яшь инспекторы» түгәрәкләре оештыру	2023–2024 еллар	Материаль чыгымнар юк			Муниципаль район башкарма комитетының «Мәгариф бүлеге» МКУ, Мамадыш муниципаль районы башкарма комитетының юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү комиссиясе	
2.6	Шәһәрнең муниципаль белем бирү учреждениеләре арасында «Куркынычсыз тәгәрмәч» хәрәкәте яшь инспекторларының шәһәр конкурсын үткәрү	2023–2024 еллар	Материаль чыгымнар юк			Муниципаль район башкарма комитетының «Мәгариф бүлеге» МКУ, Мамадыш муниципаль районы башкарма комитетының юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү комиссиясе	
2.7.	Муниципаль гомуми белем бирү учреждениеләре укучылары тарафыннан яктылыкны кире кайтаручы фликерлар куллануга мониторинг уздыру	2023–2024 еллар	Материаль чыгымнар юк			Муниципаль район башкарма комитетының «Мәгариф бүлеге» МКУ, Мамадыш муниципаль районы башкарма комитетының юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү комиссиясе	
2.8.	Башлангыч сыйныфы укучылары арасында яктылык кайтаручы җайланмалар әзерләү һәм тарату	2023–2024 еллар	Материаль чыгымнар юк			Муниципаль район башкарма комитетының «Мәгариф бүлеге» МКУ	

2.9.	Балаларда юл хэрэгтэндэ имин катнашу күнекмэлэрен формалаштыру өлкөсөндө мэгариф учреждениелэренен, өстэмэ белем бирү системасы учреждениелэренен һәм мөктөпкөчө мэгариф учреждениелэренен укытучылар составы квалификациясен күтэрергэ	2023–2024 еллар	Материаль чыгымнар юк			Муниципаль район башкарма комитетының «Мэгариф бүлеге» МКУ	
3. ДТПда жәрэхөтләрнең авырлығын киметү							
3.1	Муниципаль юл фонды акчасы хисабына торак пунктларның юл-урам челтэрен норматив хэлгэ китерү:	2023–2024 еллар	62,600	62,600		Мамадыш районы башкарма комитеты	
4. юл хэрэгөте куркынычсызлығы арттыру буенча эшчәнлек белән идарэ итү системасын камилләштерү							
4.1.	Хэрэгөт тизлеген чикләү билгеләре кую, юл тамгалары төшерү, ясалма тигезсезлекләр жиһазлары урнаштыру, чокырлар ремонтлау.	2023–2024 еллар	5,800	5,800		Мамадыш районы башкарма комитеты	
4.2.	Мамадыш шәһәре урамнары буйлап урам утларын, Мамадыш шәһәре урамнары буенча электр энергиясен исәпкә алу һәм бүлү щитларын урнаштыру	2023–2024 еллар	0,900	0,900		Мамадыш районы башкарма комитеты	

4.3.	Юл хэрэкэте иминлеген тээмин итү буенча район комиссиясе утырышларын даими үткөрүне тээмин итү һәм комиссия карарларының үтөлешен контрольдә тоту	2023– 2024 годы	Материаль чыгымнарс ы3			Район башкарма комитетының юл хэрэкэте иминлеген тээмин итү комиссиясе	
4.4.	Төрле яшь категорияләрендәге юл хэрэкэтендә катнашучыларның үз-үзләрен тоту культурасын пропагандалау буенча тематик тапшырулар булдыру	2023– 2024 годы	Материаль чыгымнарс ы3			Район башкарма комитетының юл хэрэкэте иминлеген тээмин итү комиссиясе, Муниципаль район башкарма комитетының «Мәгариф бүлеге» МКУ	
4.5.	Видео булдыру - һәм телевизион мәгълүмат- пропаганда продукциясе, тышкы социаль реклама (баннерлар, тарту) оештыру, шулай ук материалларны массакуләм мәгълүмат чараларында, жәмәгать транспортында, кинотеатрларда урнаштыру һ.б.	2023– 2024 годы	Материаль чыгымнарс ы3			Район башкарма комитетының юл хэрэкэте иминлеген тээмин итү комиссиясе, Муниципаль район башкарма комитетының «Мәгариф бүлеге» МКУ	
4.6.	Юл хэрэкэте иминлеге темасын яктыртучы журналистлар һәм хезмәткәрләр өчен гамәли дәресләр, семинарлар, мастер-класслар үткәру	2023– 2024 годы	Материаль чыгымнарс ы3			Район башкарма комитетының юл хэрэкэте иминлеген тээмин итү комиссиясе	

4.7.	"Жәяүле", "Автобус", "Игътибар-балалар", "Бозлавык", "Трактор", "Автомобиль" массакуләм мөгълүмат чараларын даими рәвештә хәрәкәт куркынычсызлыгы айлыкларында уздыру"	2023– 2024 еллар	Материаль чыгымнарсы з			Район башкарма комитетының юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү комиссиясе	
4.8.	Массакуләм мөгълүмат чараларында юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итүгә юнәлдерелгән реклама һәм башка куркынычсызлык проблемаларына уңай мөнәсәбәт тудыра торган социаль реклама урнаштыру.	2023– 2024 еллар	Материаль чыгымнарсы з			Район башкарма комитетының юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү комиссиясе	
5. ДТПда зыян күрүчеләргә ярдәм күрсәтүнең заманча системасын үстерү							
5.1.	Юл-транспорт һәлакәте нәтижеләрен бетерү процессларын норматив-хокукий һәм мөгълүмати-аналитик тәэмин итүне камилләштерү буенча чаралар комплексын гамәлгә ашыруга юнәлдерелгән оештыру-техник чараларны гамәлгә ашыру	2023– 2024 еллар	Материаль чыгымнарсы ыз			Мамадыш районы башкарма комитеты	
БАРЛЫГЫ:			69,300	69,300			

«2023- 2024 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районында юл хәрәкәте иминлеген арттыру» максатчан программасына 2 нче кушымта

2023-2024 ЕЛЛАРГА ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МАМАДЫШ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА
“КУРКЫНЫЧСЫЗЛЫКНЫ АРТТЫРУ” МАКСАТЧАН ПРОГРАММАСЫН ФИНАНСЛАУ КҮЛӘМНӘРӘ

(млн. сумнарда)

	Муниципаль берәмлек бюджеты акчалары
	Барлығы
Үлем -китем очраклары аеруча югары булу ихтималы булган юл-транспорт һәлакәтләренә юл куймау	
Балаларның юл хәрәкәтендә куркынычсыз катнашуларын тәмин итү	
Юл-транспорт һәлакәтләрендә авыр жәрәхәт алуларның кимүе.	69,300
Юл хәрәкәте иминлеген арттыру буенча эшчәнлек белән идарә итү системасын камилләштерү	
Юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләргә ярдәм күрсәтүнең заманча системасын үстерү	
Барлығы:	69,300